

Dosarul nr. 2rac-348/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: A. Negru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, A. Danilov, I. Cimpoi)

ÎNCHEIERE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „START-TRIBOI”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „ELS-TRANS” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „START-TRIBOI” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „START-TRIBOI” și s-a menținut hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 30 noiembrie 2016 SRL „ELS-TRANS” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „START-TRIBOI” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii SRL „ELS-TRANS” a indicat că, la 13 noiembrie 2014 între SRL „ELS-TRANS”, în calitate de transportator, și SRL „START-TRIBOI”, în calitate de client a fost perfectat contractul de transport internațional de mărfuri, prin care SRL „ELS-TRANS” s-a obligat să efectueze servicii de transport internațional de mărfuri pe ruta Chișinău - Minsk (BY), iar SRL „START-TRIBOI”, s-a obligat să efectueze plata serviciilor de transport în mărime de 2 050 de dolari SUA.

A afirmat că la 19 noiembrie 2014 serviciile de transport au fost efectuate, fapt ce se probează prin scrisoarea de transport internațional CMR nr. SR0086292 și a fost eliberată factura nr. XA1364640 la suma de 30 984,52 de lei pentru serviciile de transport, precum și actul de primire predare a serviciilor de transport nr. 44 din 19 noiembrie 2014, fără anumite rezerve.

SRL „ELS-TRANS” a menționat că întru recuperarea datoriei la 6 noiembrie 2015 a expediat în adresa SRL „START-TRIBOI”, cerere prealabilă cu solicitarea achitării datoriei în termen de 4 zile bancare, iar drept rezultat la 2 decembrie 2015

pârâtul a transferat suma de 20 000 de lei la conturile creditorului SRL „ELS-TRANS”.

Reclamanta a reiterat că potrivit prevederilor contractuale achitarea urma să fie efectuată în termen de 15 zile din momentul prezentării actelor, care în speță este data semnării actului de predare primire a serviciilor de transport – 19 noiembrie 2014, deci scadența survine la 4 decembrie 2014.

A invocat că dobânda calculată pentru perioada de întârziere 2 decembrie 2014 – 2 decembrie 2015 este 610,98 de lei, iar la 2 decembrie 2015 prin achitarea sumei de 20 000 de lei, echivalent a 1 000,99 de dolari SUA, a fost stinsă datoria în mărime de 1 001 dolari SUA, restanța fiind 1 049 de dolari SUA, pentru care și urmează a fi calculată dobânda de întârziere.

SRL „ELS-TRANS” a solicitat încasarea de la SRL „START-TRIBOI” în beneficiul SRL „ELS-TRANS” a sumei de 1 049 de dolari SUA cu titlu de datorie și suma de 771,92 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat de la SRL „START-TRIBOI” în beneficiul SRL „ELS-TRANS” în valută națională potrivit cursului stabilit de BNM la momentul executării hotărârii sumele de: 1 049 de dolari SUA cu titlu de datorie la achitarea serviciilor prestate în baza contractului de transport nr. 13/11/14 din 13 noiembrie 2014 și facturii nr. XA 1364640, suma de 771,92 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, precum și suma de 1 107,87 de lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „START-TRIBOI” și a fost menținută hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că conform prevederilor art. 980 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de transport, o parte (cărăuș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Conform art. 987 alin. (1) Codul civil, transportul de persoane include operațiunile de îmbarcare, transport și debarcare.

Iar, conform art. 999 Codul civil, clientul trebuie să anexeze la scrisoarea de trăsură documentele necesare trecerii prin vamă ori altor operațiuni similare, anterioare momentului livrării la destinație, sau să pună aceste documente la dispoziția cărăușului cu toate indicațiile necesare. Cărăușul nu este obligat să verifice dacă documentele sau indicațiile sunt corespunzătoare și suficiente. Clientul răspunde față de cărăuș pentru prejudiciul cauzat prin erori sau prin caracterul incomplet ori fals al documentelor sau al indicațiilor dacă transportatorul nu poartă o parte din vinovăție. Cărăușul răspunde pentru pierderea sau utilizarea necorespunzătoare a documentelor anexate la scrisoarea de trăsură sau înmânate lui. El însă nu trebuie să plătească despăgubiri mai mari decât cele pentru pierderea încărcăturii.

În temeiul normelor de drept materiale enunțate, la caz instanța de apel a reținut că, obligația de a asigura transportatorul cu actele care ar fi asigurat introducerea

mărfurilor pe teritoriul vamal al Belarusiei, potrivit prevederilor art. 999 Cod civil, revenea SRL „START-TRIBOI”.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a apreciat că neexecutarea contractului de transport, determinată de aplicarea de către organele vamale belaruse, la 17 noiembrie 2014, a interdicției de introducere în țară a mărfurilor stipulate în scrisoarea de trăsură nr. CR 0086292 nu poate fi imputată societății transportatoare - „ELS-TRANS”.

A mai remarcat că aceeași concluzie derivă chiar și din conținutul actului de predare-primire a serviciilor de transport din 19 noiembrie 2014 (f. d. 12), ori în acesta părțile au specificat expres că serviciile efectuate corespund condițiilor indicate în contractul comandă, iar după semnarea actului toate pretențiile privind serviciile efectuate nu au valoare juridică.

În circumstanțele descrise, reieșind din voința expusă de părți în înscrisurile specificate, instanța de apel a considerat că la caz, cu începere de la data întocmirii actelor de predare-primire a serviciilor de transport, obligația transportatorului-intimat a fost executată și a apărut obligația corelativă a beneficiarului-apelant de a achita serviciile recepționate.

Or, conform pct. 6 a contractului comandă din 13 noiembrie 2014 părțile au convenit că plata serviciilor va fi efectuată prin virament în termen de 15 zile după prezentarea actelor. Acest termen a expirat la 4 decembrie 2014.

Materialele cauzei atestă că prima și unica achitare efectuată de beneficiarul apelant/pârât SRL „START-TRIBOI” în contul executării obligației de plată apărute în baza contractului din 13 noiembrie 2014 a avut loc la 2 decembrie 2015. Iar, achitarea unei părți din datorie este în mod evident o acțiune care relevă recunoașterea de către SRL „START-TRIBOI” a întregii datorii.

În aceste circumstanțe, cu referire la prevederile art. 277 alin. (1) lit. b) Cod civil, în speță, la 2 decembrie 2015 a avut loc o întrerupere a curgerii termenului de prescripție extinctivă de un an, stabilit de art. 1021 alin. (1) Cod civil. În rezultat, acest termen a început să curgă de la început de la 3 decembrie 2015.

Conform prevederilor art. 619 alin. (1) și (2) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În condițiile expuse, instanța de apel a reținut că deoarece în perioada 4 decembrie 2014 - 30 octombrie 2016 pârâtul s-a aflat în întârziere cu executarea obligației de plată asumate prin contractul din 13 noiembrie 2014, luând în calcul achitarea de către apelantul - pârât a sumei de 1 000,99 de dolari SUA la 2 decembrie 2015, cu referire la prevederile art. 602 alin. (1) și (2) Cod civil coroborat cu art. 619 alin. (1) și (2) Cod civil, temeinic și legal prima instanță a admis pretenția privind încasarea de la pârâtul/apelant a sumei de 771,92 (610,98 + 160,94) de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere.

La 2 iulie 2018 SRL „START-TRIBOI” a declarat recurs împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au aplicat o lege care nu trebuia a fi aplicată, concluziile instanțelor fiind în contradicție cu actele cauzei, iar circumstanțele considerate ca fiind constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

A susținut că prin prisma art. 268 lit. d) Cod civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind litigiile ce izvorăsc din contractul de transport, iar cererea de chemare în judecată depusă de SRL „ELS-TRANS” este tardivă.

A menționat că în ședința de judecată din instanța de fond din 6 octombrie 2017 a formulat o cerere de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată în temeiul art. 267 alin. (1) lit. g), pentru faptul neprezentării reclamantei în ședința de judecată, fără comunicarea motivelor de neprezentare. Însă, prin încheierea din 6 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost respinsă cererea de scoatere de pe rol ca neîntemeiată și s-a dispus reluarea dezbaterilor judiciare.

A reiterat că și instanța de apel a respins cerința scoaterii cererii de pe rol, ca fiind nefondată.

Recurenta a invocat că instanțele ierarhic inferioare au apreciat în mod eronat că momentul curgerii termenului de 15 zile invocat în pct. 6 din contractul de transport începe de la data întocmirii actelor, adică de la 19 ianuarie 2014, și nu de la data negociată de părți.

Astfel, momentul transmiterii actelor nu poate fi identificat, or, nu există nicio probă la materialele cauzei prin care să se confirme transmiterea actelor.

SRL „START-TRIBOI” a mai comunicat că, faptul întârzierii transportării mărfii este imputabilă în exclusivitate doar SRL „ELS-TRANS”, iar faptul staționării mijlocului de transport și a mărfii în vamă nu a fost invocat de părți.

A solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 aprilie 2018, recurenta a recepționat decizia instanței de apel la 17 mai 2018 (f. d. 158).

Astfel, recursul declarat la 2 iulie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „START-TRIBOI”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu prevederile art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „START-TRIBOI” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „START-TRIBOI”.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „START-TRIBOI”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva